

**РІШЕННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ ВЧЕНОЇ РАДИ ДФ 05.854.018
ВІННИЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ПРО ПРИСУДЖЕННЯ СТУПЕНЯ ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ**

Спеціалізована вчена рада Вінницького національного аграрного університету Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця прийняла рішення про присудження ступеня доктора філософії галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство на підставі прилюдного захисту дисертації «Формування урожайності та якості зерна сортів гороху озимого залежно від елементів системи удобрення та передпосівної обробки насіння в умовах Лісостепу правобережного» за спеціальністю 201 Агрномія «11» січня 2024 року.

Шевчук Вікторія Вікторівна.

1996 року народження.

Громадянка України.

Освіта вища: у 2017 році отримала диплом бакалавра зі спеціальності «Агрномія» у Вінницькому національному аграрному університеті.

У 2018 році отримала диплом магістра зі спеціальності «Агрномія» у Вінницькому національному аграрному університеті.

У 2018 році отримала диплом магістра зі спеціальності «Менеджмент» у Вінницькому національному аграрному університеті.

З березня 2019 року по жовтень 2019 року старший лаборант на 0,5 ставки кафедри лісового, садово-паркового господарства, садівництва та виноградарства факультету агрономії та лісівництва Вінницького національного аграрного університету, м. Вінниця.

З лютого 2020 року по червень 2021 року асистент на 0,5 ставки кафедри землеробства, ґрунтознавства та агрохімії факультету агрономії та лісівництва Вінницького національного аграрного університету, м. Вінниця.

З лютого 2021 року по теперішній час агроном ТОВ «ФРЕНДТ», м. Вінниця.

У 2019 р. вступила до аспірантури Вінницького національного аграрного університету на кафедру землеробства, ґрунтознавства та агрохімії за спеціальністю 201 Агрономія. Тема дисертаційного дослідження затверджена рішенням вченої ради Вінницького національного аграрного університету від 27 вересня 2019 року, протокол № 2.

Дисертацію виконано у Вінницькому національному аграрному університеті Міністерства освіти і науки України, м. Вінниця.

Науковий керівник Дідур Ігор Миколайович – кандидат сільськогосподарських наук, професор, директор навчально-наукового інституту агротехнологій та природокористування Вінницького національного аграрного університету.

Здобувач має 15 наукових праць загальним обсягом 7,3 умовн. друк. арк. (власний доробок автора 5,53 умовн. друк. арк.) в тому числі 2,96 умовн. друк. арк. у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України та 2,57 умовн. друк. арк. у інших виданнях.

Список облікованих праць за темою дисертації

Статті у наукових виданнях, включених до переліку наукових фахових видань України:

1. **Шевчук В.В., Дідур І.М.** Дія регуляторів росту рослин на морфогенез проростків і лабораторну схожість насіння гороху озимого сорту НС Мороз. *Вісник Уманського національного університету садівництва*. 2019. № 2. С. 48-53. DOI: 10.31395/2310-0478-2019-2-48-53

URL: <http://93.183.203.244/xmlui/handle/123456789/5304> (0,7 друк. арк., особистий внесок – 0,35 друк. арк.).

2. Дідур І.М., **Шевчук В.В.** Підвищення родючості ґрунту в результаті накопичення біологічного азоту бобовими культурами. *Сільське господарство та лісівництво*. 2020. №1 (16). С. 48–60. DOI: 10.37128/2707-5826-2020-1-4

URL: <http://forestry.vsau.org/storage/articles/May2020/wa2TSkzKvvr5w51Aae8N.pdf> (0,75 друк. арк., особистий внесок – 0,38 друк. арк.).

3. Дідур І.М., Шевчук В.В., Мостовенко В.В. Особливості проростання насіння та початкові етапи росту гороху озимого за дії мікробного і стимулювального препаратів. *Сільське господарство та лісівництво*. 2020. № 2 (17). С. 15-29. DOI: 10.37128/2707-5826-2020-2-2

URL: <http://forestry.vsau.org/storage/articles/November2020/tZMJY1JysZqwcqDxljA6.pdf> (0,96 друк. арк., особистий внесок – 0,32 друк. арк.).

4. Дідур І.М., Шевчук В.В. Вміст та співвідношення фотосинтетичних пігментів у прилистках гороху озимого за використання різних технологій вирощування. *Сільське господарство та лісівництво*. 2022. № 2 (25). С. 24-32. DOI: 10.37128/2707-5826-2022-2-3

URL: <http://forestry.vsau.org/storage/articles/October2022/e5gUXBdHVnTne1VbbdWC.pdf> (0,61 друк. арк., особистий внесок – 0,30 друк. арк.).

5. Шевчук В.В. Вплив технологій вирощування на особливості формування фотосинтетичного апарату гороху озимого. *Вісник Уманського національного університету садівництва*. 2022. № 2. С. 45-51. DOI: 10.32782/2310-0478-2022-2-45-51

URL: <https://visnyk-unaus.udau.edu.ua/assets/files/2-2022/7.pdf> (0,62 друк. арк.).

6. Shevchuk V.V. Effect of pre-sowing seed treatment and foliar fertilization on growth processes of winter pea varieties. *Taurida Scientific Herald. Series: Rural Sciences*. 2023. № 129. С. 177-188. DOI: <https://doi.org/10.32851/2226-0099.2023.129.23> URL: http://www.tnv-agro.ksauniv.ks.ua/archives/129_2023/23.pdf (0,99 друк. арк.).

Праці, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації:

7. Шевчук В. Вплив кліматичних та агротехнічних чинників на вирощування гороху озимого. *Інтеграційна система освіти, науки і виробництва в сучасному інформаційному просторі*: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф., 24 жовтня 2019 р. Тернопіль. 2019. С. 105-106. URL: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/24494.pdf> (0,10 друк. арк.).

8. Шевчук В.В. Перспективи використання гороху озимого у умовах Лісостепу правобережного. *Органічне агровиробництво: освіта і наука*: зб. тез

II всеук. наук.-практ. конф. 31 жовтня 2019 р. Київ. 2019. С. 105–107.
URL: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/24491.pdf> (0,15 друк. арк.).

9. **Шевчук В.В.,** Шевчук О.А. Збудники хвороб гороху озимого. *Strategiczne pytania światowej nauki – 202: materiały XVI Międzynarodowej naukowo-praktycznej konferencji.* 07–15 lutego 2020. Przemysł. 2020. Vol. 8. P. 67–70.
URL: <http://socrates.vsau.org/repository/getfile.php/24504.pdf> (0,20 друк. арк. особистий внесок – 0,10 друк. арк.).

10. **Шевчук В.В.** Вплив стимулюючих препаратів на якісні характеристики насіння гороху озимого сорту НС Мороз. *Perspectives of world science and education: abstracts of VI International Scientific and Practical Conference.* 26–28 February 2020. Osaka. 2020. С. 913–922. URL: https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/02/PERSPECTIVES-OF-WORLD-SCIENCE-AND-EDUCATION_26-28.02.2020.pdf (0,44 друк. арк.).

11. **Шевчук В.В.** Порівняльний аналіз впливу препаратів стимулюючої дії на посівні характеристики насіння гороху озимого та бобів кормових. *Dynamics of the development of world science: abstracts of VII International Scientific and Practical Conference.* 18–20 March 2020. Vancouver. 2020. С. 954–963. URL: https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/03/DYNAMICS-OF-THE-DEVELOPMENT-OF-WORLD-SCIENCE_18-20.03.2020.pdf (0,45 друк. арк.).

12. **Шевчук В.В.** Симбіотична діяльність гороху посівного за дії мікробного препарату та регулятора росту рослин. *Actual trends of modern scientific research: abstracts of IV International scientific and practical conference,* 11–13 October 2020. Germany. 2020. С. 18–23. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/10/ACTUAL-TRENDS-OF-MODERN-SCIENTIFIC-RESEARCH-11-13.10.20.pdf> (0,23 друк. арк.).

13. **Шевчук В.В.** Проростання насіння гороху озимого за використання регулятора росту та біоінокулянта. *The world of science and innovation : abstracts of IV International scientific and practical conference.*

11–13 November 2020. London. 2020. С. 917–926. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2020/11/THE-WORLD-OF-SCIENCE-AND-INNOVATION-11-13.11.2020.pdf> (0,47 друк. арк.).

14. **Шевчук В.В.** Насіннева продуктивність гороху озимого за використання біостимуляторів. *The world of science and innovation: abstracts of VI International Scientific and Practical Conference*, 14–16 January 2021. London. 2021. С. 1200–1209. URL: http://93.183.203.244/xmlui/bitstream/handle/123456789/7843/Shevchuk_Seed%20productivity%20of%20winter%20peas%20with%20the%20use%20of%20biostimulants.pdf?sequence=1&isAllowed=y (0,43 друк. арк.).

15. **Шевчук В.В.** Вплив передпосівної обробки насіння та позакореневих підживлень на урожайність сортів гороху озимого. *Modern research in world science: proceedings of XII International Scientific and Practical Conference*. 26-28 February 2023. Львів. 2023. С. 39–42. URL: <https://sci-conf.com.ua/wp-content/uploads/2023/03/MODERN-RESEARCH-IN-WORLD-SCIENCE-26-28.02.2023.pdf> (0,20 друк. арк.).

У дискусії взяли участь голова і члени спеціалізованої вченої ради:

Гетман Надія Яківна, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, доцент кафедри рослинництва та садівництва Вінницького національного аграрного університету (м. Вінниця).

Зауважень немає.

Ткачук Олександр Петрович, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри екології та охорони навколишнього середовища Вінницького національного аграрного університету (м. Вінниця).

Зауваження:

1. У завданнях дослідження зазначається вивчення інокулянта чи «бактеріального препарату, хоч у меті вказано, що досліджується інокулянт.
2. Одночасне посилання допускається не більше п'яти джерел (на стор. 28 їх 7 (1-7)).

3. Як зазначено у методиці досліджень, було внесено мінеральне добриво діамофоска з вмістом діючої речовини 10:26:26 загальним обсягом 350 кг/га фізичної ваги добрива. Це складає 35 кг/га мінерального азоту та по 91 кг/га мінерального фосфору і калію. У той же час автор зазначає, що відповідно до схеми досліду всі дослідження проводили на фоні добрив $N_{45}P_{45}K_{45}$.

4. Автор зловживає вступною частиною до розділів, де представлені результати досліджень. На початку кожного підрозділу передує інформація, що стосується огляду літератури загальним обсягом 2-3 сторінки. Це розсіює увагу від здобутих експериментальним шляхом результатів досліджень. Такі вступні частини бажано перенести у розділ 1.

Циганський В'ячеслав Іванович, кандидат сільськогосподарських наук, доцент, доцент кафедри рослинництва та садівництва Вінницького національного аграрного університету (м. Вінниця);

Зауваження:

1. У розділі 2 вказано, що у системі удобрення використовувалось комплексне, гранульоване мінеральне добриво Діамофоска $(NH_4)_2HPO_4$ з вмістом діючої речовини 10:26:26, незрозуміло яким чином можна розрахувати норму внесення даного добрива $N_{45}P_{45}K_{45}$.

2. У розділі 4 при аналізі фотосинтетичної продуктивності доцільно було б використовувати термін «площа листкової поверхні рослин гороху», а не «площа прилистків гороху».

3. У розділі 5 для більш детальної характеристики врожайності зерна варто відобразити залежність урожайності культури з показниками індивідуальної продуктивності. Наприклад, їх сумісне графічне зображення з можливими кореляційними та регресійними аналізами на основі яких можна було б встановити тісноту відповідних зв'язків.

Чинчик Олександр Сергійович, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри землеробства, ґрунтознавства та захисту рослин Закладу вищої освіти «Подільський державний університет»

(м. Кам'янець-Подільський).

Зауваження:

1. Дисертаційна робота завелика за об'ємом і складає 171 сторінку до рекомендацій виробництву, а загалом 310 сторінок.

2. Рисунок 3.7 на стор. 99 та рисунок 3.8 на стор. 101, змінена почерговість висвітлення факторів передпосівної обробки насіння та не зазначено у даних рисунках, який саме використовувався Біоінокулянт.

3. У дисертаційній роботі Біоінокулянт БТУ-р в деяких розділах та таблицях скорочується чи прописується «інокулянт», «бактеріальний препарат».

4. У роботі не пояснюється, як під впливом удобрювальних продуктів у насінні гороху озимого одночасно підвищується вміст сирого протеїну й сирого жиру. Не встановлено також рівень кореляційної залежності між цими показниками.

5. У п'ятому розділі дисертаційної роботи, табличний матеріал супроводжується графіками і діаграмами, проте варто було б для зменшення об'єму роботи ряд таблиць винести в додатки.

6. У дисертації є посилання не на наукові джерела (підручники, посібники, не фахові видання тощо). На ці джерела можна не посилатися, оскільки список використаних джерел у дисертаційній роботі є досить великим.

7. Після кожного розділу, з першого до шостого, автор робить ґрунтовні висновки, тому немає доцільності в загальних висновках їх повторювати.

Лихочвор Володимир Володимирович, доктор сільськогосподарських наук, професор, завідувач кафедри технологій у рослинництві Львівського національного університету природокористування (м. Львів).

Зауваження:

1. Підрозділ 1.1. «Поширення та народно-господарське значення...» більш підходить для рівня кваліфікаційної роботи магістра. Доцільніше тут було дати аналіз системи удобрення гороху, адже як фон, але ж все-таки добрива використовувались у дослідженнях. Вивчатись також мікродобрива, тому в

одному з підрозділів бажано було подати аналіз їх впливу на урожайність гороху.

2. Підрозділ 1.2. Аналіз літературних джерел в ньому зроблено на основі зернобобових культур, а не гороху, тим більш озимого. Із 12 сторінок тексту цього підрозділу про горох йдеться лише на 2-2.5 сторінках. Чи можна закономірності використання препаратів на ярих зернобобових культурах перенести на озимий горох? Адже використовуються різні штами, різні температури і т. д. Те ж стосується підрозділу 1.4.

3. Підрозділ 1.3. Дуже вдаю подано результати досліджень, лише по гороху, а в назві розділу чомусь вказано - «...зернобобових культур».

4. Текст третього абзацу на С.62 про види гороху доцільніше було розмістити в огляді літератури.

5. Назва підрозділу 3.1. «Вплив технологій вирощування...» - Ви не вивчати різні технології, немає такого досліду з технологіями, тому потрібно «вплив елементів технології вирощування...». Те ж підрозділ 3.3.

6. Частина графіків важко сприймаються. Недостатньо розкрито кореляційні і зв'язки.

7. У назві підрозділу 5.1. відсутній найголовніший показник - урожайність, адже саме в цьому підрозділі зроблено її аналіз. Рис. 5.1 та Рис 5.2 доцільніше розмістити після аналізу таблиць з урожайності сортів гороху.

8. Чим пояснити великий (0,77 т/га, або 30%) приріст урожайності у сорту гороху Мороз та у сорту Ендуро (0,78 т/га або 33,6%) під впливом листового внесення мікродобривами? (табл. 5.6: 5.7). Навіть фірми-виробники і продавці мікродобрив вважають приріст у межах 10% добрим результатом.

9. А який приріст урожайності був від внесення $N_{45}P_{45}K_{45}$?

10. Для логічного сприйняття тексту дисертації деякі речення потрібно було б відредагувати.

11. По тексту дисертації часто вживається термін «обґрунтування технології вирощування». Проте технологія вирощування озимого гороху у Ваших дослідженнях на вивчалась, досліджувались лише окремі її елементи.

12. У схемі польового досліді (С.65; табл. 2.2) у назві третьої колонки «підживлення», доцільніше було б «удобрення», тому що перший варіант це не підживлення, а основне внесення.

13. У методиці при розгляді технології вирощування гороху у польовому досліді нічого не сказано про використання інсектицидів (проблема бульбочкового довгоносика, горохового зерноїда).

14. Неправильна назва «позакореневе підживлення». Воно може бути за 10 км від ділянки з горохом. Має бути прив'язка до об'єкту: тому правильно листкове, фоліарне тощо.

15. С.168. перший абзац підрозділу 5.1. «число» бобів - потрібно «кількість ...».

16. У висновках у №2 вказано на позитивний вплив на висоту рослин внесення добрив у нормі $N_{45}P_{45}K_{45}$, але до чого порівнювати, немає іншої норми добрив.

17. Взагалі, дуже суперечливим є наявність у схемі досліджень лише одного варіанту мінеральних добрив $N_{45}P_{45}K_{45}$. Його немає з чим порівнювати. І рекомендація виробництву (С. 220) вносити $N_{45}P_{45}K_{45}$ є дуже дискусійним положенням. А може кращі результати будуть за іншої норми добрив.

18. Висновки дуже великі, тому важко сприймаються. Наприклад, висновок №6 займає більше однієї сторінки.

19. Чи доцільним є включення до «Списку використаних джерел» праць під номерами 46, 52, 58, 155, 221, 246 (1968 рік!), 265, 283, 284, 285, 294.

20. У довідці про впровадження у господарстві СК АКПШ «Перемога» не вказано на якій площі проведено впровадження.

Результати відкритого голосування:

«За» *п'ять* членів ради,

«Проти» *немає* членів ради,

«Утрималось» *немає* членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування спеціалізована вчена рада присуджує Шевчук Вікторії Вікторівні ступінь доктора філософії з галузі знань 20 Аграрні науки та продовольство за спеціальністю 201 Агрономія.

Голова
спеціалізованої вченої
ради ДФ 05.854.018

Надія ГЕТМАН